

ใบงานเรื่อง โวหารที่ปรากฏในเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามพระอสา
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกโวหารที่ปรากฏในข้อความต่อไปนี้

๑. “...ซึ่งลูกเปรียบชาติเขาเหมือนกันนั้นก็ชอบอยู่ แต่เขาประกอบศิลปะศาสตร์วิชาการเป็นทหารมีฝีมือหาผู้เสมอมิได้ ก็เปรียบเหมือนกาวามีใช้กาดำสมเด็จพระราชบิดาจะทรงชุบขึ้นแล้วก็คงเป็นหงส์ ซึ่งเปรียบเหมือนเสือนั้น ถ้าพระ-ราชบิดาชุบยอมแล้วก็คงจะกลับเป็นราชสีห์...”

๒. “สมบุรณ์ด้วยลักษณะและสิริมารยาทงามยิ่งนัก ถ้าบุรุษผู้ใดได้เห็นและได้นั่งใกล้แล้วเมื่อใดก็มีอาจะดำรงจิตอยู่ได้ ดวงกมลก็จะหวั่นไหวไปด้วยความปฏิพัทธ์”

๓. ฝ่ายสมเด็จพระรามก็แต่งตัว ใส่เสื้อสีชมพูขลิบทองจีบเอว โทกผ้าชมพูขลิบล้วนแล้วไปด้วยทองใส่กำไลต้นแขน ปลายแขนด้วยเนวรัตน์ แต่ล้วนทองเป็นอันงาม แล้วสอดดาบสะพานแล่งขึ้นม้า ฟ้อนรำเป็นเพลงทวนออกมายังท้องสนาม

๔. “พระเจ้ากรุงจีนได้ฟังก็ตรัสห้ามนายทัพนายกองทแกล้วทหารทั้งปวงว่า เราเป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่อันประเสริฐได้ให้คำมั่นสัญญาไว้ให้แก่เขาแล้ว จะกลับคำไปดั่งนั้นหาควรไม่ พม่าทั้งปวงจะชวนกันดูหมิ่นได้ว่า จีนพูดไม่จริง เรารักสัตย์ยิ่งกว่าทรัพย์ อย่าว่าแต่สมบัติมนุษย์นี้เลย ถึงท่านจะเอาทิพยสมบัติของสมเด็จพระจอมรินทร์มายกให้เรา เราก็มิได้ปรารถนา ตรัสดังนั้นแล้วก็สั่งให้เลิกทัพเสด็จกลับไปยังกรุงจีน ฝ่ายสมเด็จพระรามเมื่อได้รับชัยชนะแล้ว”

๕. “สมเด็จพระรามจึงทูลว่าลักษณะข้างดีต่อเมื่อซึ่งจึงรู้ว่าดี ม้าที่ได้ต้องเอามือต้องหลังดูก่อนจึงจะรู้ว่าดี ทแกล้วทหารที่ดี ถ้าอาสาออกสงครามทำศึกจึงจะรู้ว่าดี ทองนพคุณเล่าขีดลงหน้าศีกาก่อนจึงจะรู้ว่าดี สตรีรูปงาม ถ้าพร้อมด้วยลักษณะกิริยามารยาทต้องอย่างจึงควรนับว่างาม ถ้าจะให้รู้สอร้อยได้สัมผัสถูกต้องก่อนจึงนับถือว่ามีไอชาอร้อย ถ้าใจดีต้องทดลองให้สิ้นเชิงปัญญาก่อนจึงจะนับว่าดี”